

SAHİBİ

Karaman Turizm ve Eski Eserleri

OSMAN ÖZCAN

Yazı İlerini Fiilen İdare Eden
Mes'ul Müdür

Avukat Baha Kayserilioglu

Teknik Sekreter

A. Sait Erdoğan - Hüsnü Çınaralp

TÜRK DİL BAYRAMI KUTLU OLSUN

Türkçe'nin, Anadolu Türkiyesin'de Devlet Dili oluşunun 690 ıncı Yıldönümü

(Bugünden soara divanda, dergâhta, bargâhta, Mâcliste ve meydanda Türkçe'den başka dil kullanılmıyacaktır.)

Karamanoğlu Mehmet Bey - Yıl 1277

Türk Dil Bayramı dolayısıyla onbinlerce Vatandaş Karaman'a akın ediyor

Türkçenin Anadolu Türkiyesinde devlet dili oluşunun 690 ıncı yıldönümü bugün başlayacak ve iki gün sürecek törenlerle Karaman'da kutlanacaktır. Bu yıl yedinci Türk Dil Bayramını kutluyoruz. Her yıl haziran ayının ilk cumartesi ve pazar günleri Karaman'da Türk Dil bayramları yapılmaktadır. Türk Dil Bayramı, vatandaşın kendi öz benliğinden kopup gelen bir bayramdır. Bu bayramları hal kımız düzenlemekte ve hal kımız kutlamaktadır. Her yıl onbinleri aşan insan seli bu kutsal bayramda bulunmak için karamna akın etmektedir. Bu bayram, sadece Karamanlıların bayramı değil, 32 milyon Türk vatandaşının bayramıdır. Her geçen yıl, Türk Dil Bayramının öne mi daha iyi anlaşılacaktır.

ğinin öz parçası olan dili ni, büyük bir dikkatle korumaktadır. 690 yıllık bir geçmişi olan Türk Dil Bayramı, her Türkün iftihar la göğsünü kabartacak nitelikler taşımaktadır. Türk Ulusu, binlerce yıllık geçmişinin şanlı bir dönüm noktası olan 1277 yılını o yıla adını veren yüce başbuğ Karamanlı Mehmet Beyi sevgiyle anmaktadır. Her yönden bütün uluslardan üstün olan Türk milleti, diliyle de, bütün dillerin üstündedir. Dünyanın en güzel dili türkçedir. Dünyanın en mantıklı dili türkçedir.

Bu yıl Türk Dil Bayramlarına Bursa Kılıç-Kalkan ekibi, Sivas, Balıkesir, Elazığ, Kars, Silifke, Mut, Bozkır, Konya millî oyunlar ekipleri katılacaktır. Törenler, Turizm par kı önündeki Hacıbeyler alanında yapılacaktır.

bu maçlar yapılacaktır. Birinci gelen takıma Karaman Turizm Derneğinin kupası törenle verilecek ve ikinci takıma da şeref topası sunulacaktır. Turnuva ya katılan bütün takımlara verilmek üzere, Karaman Turizm ve Eski Eserleri Koruma Derneğince hatıra bayraklar hazırlanmıştır. Futbol maçları nı, Turizm Derneği adına Dış hekimî, Rafet Sayın yönetecektir.

Ayrıca Türkuşa uçakları, cumartesi ve pazar günleri, istasyon arkasındaki

Lârende mahallesindeki uçuş pistinde gösteriler yapacak ve isteyen vatan daşları, uçakla şehirde gezdirecektir. Bu arada model uçak gösterileri ve ak robağık gösteriler düzenlenmiştir.

Esas folklor oyunları Ye ni Sinema ile Karaman kalesinde akşamları saat 20.30 da yapılacaktır. Karaman kalesinin düzenlenmesi için, bir taraftan Belediye ilgilileri, diğer taraftan Turizm Derneği Yöneticileri bir haftadanber (Devamı S. 5 de)

Yunus Emrenin büyüklüğü

Prof. MÜMTAZ TURAN

BİR milletin geçmişte eder. Onun için her millet büyük başarıları gelelet büyük evlâtlarının ha-

Dil Bayramımız

Ord. Prof. Dr. SADİ IRMAK

Karaman, Türk Dilinin Anadolu'da umumî ha yata hâkim oluşunun yıldönümlerini kutlamakla, milletimize büyük bir hizmette bulunmaktadır.

Bugün genel olarak kabul edilmektedir ki, milletleri yoğuran tek vasıta, kültür bağıdır ve kül tür unsurları içinde en önemlisi de dildir.

Büyük Alman bilgini Müller'in dediği gibi, Türk dili, dillerin en mazbutu en mantikîsidir. Bu dil, lâtince ile beraber en kadim medeniyet dil lerinden birisidir. Bu dil, daha XIII. asırda Yunus Emre'nin şahsında dehâsını vermiştir. Onun için dil bayramımız, biraz da Yunus Emre Bayramıdır.

Bu kadar parlak ve bu kadar erken bir gelişmeye rağmen Türk dilinin büyük bir talihsizliği olmuştur. Ne zaman bir kültür hamlesi yapılmak istenmişse o hamlenin unsurlarını kendi öz dilimiz de yaratmak yerine daima yabancı dillere baş vurulmuştur. Böylece Müslümanlığın kabulünden sonra gerekli yeni mefhumlar kâmilen Arapçadan alınmış klâsik edebiyat yaratılırken A cemce kelimelere baş vurulmuştur, nihayet Batı-

Karaman Devri Sanatı

Halit Bardakçı
Sanat Tarihi Öğretmeni

Türkler, dünyanın kuruluşundan bugüne, Ortasya'dan bu yana, fert ve millet olarak, yurt edindikleri yerlerde; idareleri altında bulundurdıkları ülkelerde fonetik ve plastik sanat dallarında pek çok eser vermişlerdir. Türkün yaşamına özgü bir yapı karakteri arzeden bu eserlerde yine Türk'e has ruh ve zevk açık ken dini gösterir.

Katksız Türk zevkinin en güzel örnekleri ve en olgun salkılı Karaman mi-

ramıdır. Her geçen yıl, Türk Dil Bayramının öne mi daha iyi anlaşılmasında ve halkımız kendi benli

KARAMANLI MEHMET BEY VE YUNUS EMRE

BAHA KAYSERİLIOĞLU

690 yıl önce ruhları tutuş turan bir ses, hâlâ dalga dalga memleketin her köşesini de yayılıp gitmektedir: (Bugünden sonra divanda, dergâhta, bargâhta, mecliste ve meydanda türkçeden başka dil kullanılmıyacaktır). Bilgin devlet adamı Karamanlı Mehmet Bey, uzağ gören bir düşünce ile ulusunun ilk kurtuluşunun yabancı dillerin baskısından kurtulmalka mümkün olacağını sezmiştir. Aynı devrde ve yine Karaman'da yaşayan Türklerin en büyük şairi YUNUS EMRE de, davranışı ve tutumu ile hemen hemen aynı şeyleri söylemiştir. Şüphesiz ki Mehmet Bey ile Yunus Emre'nin aynı sehirde ve aynı zamanda yaşamış bulunmaları Türk ulusu için büyük bir talihtir. Karamanlı Mehmet Bey Türk dilini devlet dili yapmış, Yunus Emre de Türk dilini, dünyanın en güzel edebî dili haline getirmiştir.

«O eller, güzel eller, andan olan bülbüller; Anlardan gelen yellere, dostta gidelim dost!...»

Bugün, Türkçenin Anadolu Türkiye'sinde ilk defa devlet dili oluşunun 690'uncu yıl dönümünü kutlarken, bilgin Türk şairi Yunus Emre'nin manevi varlığını da saygıyla anıyoruz. İnsanlığa ışık tutan, insanları ırk, din renk farkı gözetmeden insan olduğu için seven ve eşit gören dâhi Türk şairi Yunus Emre sadece Türklerin değil, fakat bütün insanlığın yüz akıdır. İnsanlar bundan 700 yıl önce, aralarından Yunus Emre gibi bir güneşi, sevi ve ışık pınarını yetiştirmekle ne kadar övünseler yeridir.

Türk dilinin bayramı, ne güzel ve ne kadar mânidar bir bayramdır. Bu bayram (Devamı S. 6 da)

lar köpürer kalmaktadır. Törenler, Turizm parkı önündeki Hacıbeyler alanında yapılacaktır. Türk Dil Bayramının açılış konuşmasını bu yıl, Karaman halkını temsilen Belediye Başkanı Kemal Kaynaş yapacaktır. Daha sonra Karaman Turizm ve Eski Eserleri Koruma Derneğini temsilen bir arkadaşımız bayramın tarihî önemini belirten bir konuşma yapacaktır. Bu arada Türk Dil Kurumu temsilcisi ve muhtelif hatipler Türk Dili ve Yunus Emre konusunda konuşmalar yapacaklar ve Yunus Emre'den şiirler okuyacaklardır.

Folklor ekiplerinin gösterilerini, II. Ordu bandosunun marşları ve merasim bölüğünün geçit töreni izleyecektir. Ayrıca tören boyunca Türk Hava Kuvvetlerine bağlı tepkili uçaklarımız, Türk Dil Bayramı şerefine filo halinde Karaman göklerinde geçit törenine katılacaklardır. Bu arada Türk Hava Kurumunun Türkkuşu uçakları çeşitli gösterilerde bulunacaklardır.

Öğleden sonra Çocuk Kiti taphında Türk Dil Kurumunun kitap sergisini, İb rahim Bey imaretinde Vakıflar Genel Müdürlüğü sergisi, Gazi İlkokulunda Marangozluk ve Demircilik kursları sergileri, Lisede Devlet Resim ve Heykel müzesinden seçilmiş değerli eserlerden müteşkil resim sergisi, ayrıca Lise öğrencilerinin teslim sergileri açılacaktır.

Diğer taraftan spor sahasında, Karaman Futbol takımları ile Konya futbol takımları arasında çörtlü bir tunuva tertip edilmiş olup, 3 Haziran cumartesi ve 4 Haziran pazar günleri öğleden sonraları

BİR milletin geçmişteki büyük başarıları geleceğinin teminatıdır.

Bu başarılar, fertlere huzur ve gurur verir, cemiyette istikrar ve güveni temin eder. Bunlar sayesinde bazan cemiyet için tehlike teşkil edebilecek buhranlar kolaylıkla atlatılır, güçlükler yenilir; çünkü geçmişte büyük işler yapılmış olan bir millet gelecekte de muvaffak olacağına inanır.

Bir milletin geçmişteki büyük başarılarının temsilcileri ise, onun yetiştirdiği büyük şahsiyetlerdir. İlim, fikir ve sanatta temâyüz eden şahsiyetlerde, idarî, siyasi ve asosunum marşları ve merasim bölüğünün geçit töreni izleyecektir. Ayrıca tören boyunca Türk Hava Kuvvetlerine bağlı tepkili uçaklarımız, Türk Dil Bayramı şerefine filo halinde Karaman göklerinde geçit törenine katılacaklardır. Bu arada Türk Hava Kurumunun Türkkuşu uçakları çeşitli gösterilerde bulunacaklardır.

Öğleden sonra Çocuk Kiti taphında Türk Dil Kurumunun kitap sergisini, İb rahim Bey imaretinde Vakıflar Genel Müdürlüğü sergisi, Gazi İlkokulunda Marangozluk ve Demircilik kursları sergileri, Lisede Devlet Resim ve Heykel müzesinden seçilmiş değerli eserlerden müteşkil resim sergisi, ayrıca Lise öğrencilerinin teslim sergileri açılacaktır.

Diğer taraftan spor sahasında, Karaman Futbol takımları ile Konya futbol takımları arasında çörtlü bir tunuva tertip edilmiş olup, 3 Haziran cumartesi ve 4 Haziran pazar günleri öğleden sonraları

eder. Onun için her millet büyük evlâtlarının hatıralarını canlı tutmağa, onları muhtelif vesilelerle genç nesillerin muhayyellerinde, hafızalarında yaşatmağa çalışır. Bu tip büyük adamlara kâfi derecede sahip olmayan milletler, bunları sunî şekil de yaratmağa çalışmışlardır. Türk milleti bu bakımdan da hiç bir vakit kısır olmamış, her devirde çok sayıda büyük adamlar yetiştirmiştir.

Yunus Emre hiç şüphe sız bunların en ulularından biri, belki de başta gelenidir. Bunun ayarında ikinci bir şairimiz yetiştirmemiş olduğu iddiası, belki indî bir fikir, ferdi yük dehalarda, kumandanlarda, kahramanlarda geçmiş müşahhaslaşır, canlanır. Geçmiş, bunların vasıtasıyla, geleceğin üzerine tesir ederek bir milletin devamlılığını temin eder. Onun için her millet büyük evlâtlarının hatıralarını canlı tutmağa, onları muhtelif vesilelerle genç nesillerin muhayyellerinde, hafızalarında yaşatmağa çalışır. Bu tip büyük adamlara kâfi derecede sahip olmayan milletler, bunları sunî şekil de yaratmağa çalışmışlardır. Türk milleti bu bakımdan da hiç bir vakit kısır olmamış, her devirde çok sayıda büyük adamlar yetiştirmiştir.

Yunus Emre hiç şüphe sız bunların en ulularından biri, belki de başta gelenidir. Bunun ayarında ikinci bir şairimiz yetiştirmemiş olduğu iddiası, belki indî bir fikir, ferdi yük dehalarda, kumandanlarda, kahramanlarda geçmiş müşahhaslaşır, canlanır. Geçmiş, bunların vasıtasıyla, geleceğin üzerine tesir ederek bir milletin devamlılığını temin eder. Onun için her millet büyük evlâtlarının hatıralarını canlı tutmağa, onları muhtelif vesilelerle genç nesillerin muhayyellerinde, hafızalarında yaşatmağa çalışır. Bu tip büyük adamlara kâfi derecede sahip olmayan milletler, bunları sunî şekil de yaratmağa çalışmışlardır. Türk milleti bu bakımdan da hiç bir vakit kısır olmamış, her devirde çok sayıda büyük adamlar yetiştirmiştir.

Yunus Emre hiç şüphe sız bunların en ulularından biri, belki de başta gelenidir. Bunun ayarında ikinci bir şairimiz yetiştirmemiş olduğu iddiası, belki indî bir fikir, ferdi yük dehalarda, kumandanlarda, kahramanlarda geçmiş müşahhaslaşır, canlanır. Geçmiş, bunların vasıtasıyla, geleceğin üzerine tesir ederek bir milletin devamlılığını temin eder. Onun için her millet büyük evlâtlarının hatıralarını canlı tutmağa, onları muhtelif vesilelerle genç nesillerin muhayyellerinde, hafızalarında yaşatmağa çalışır. Bu tip büyük adamlara kâfi derecede sahip olmayan milletler, bunları sunî şekil de yaratmağa çalışmışlardır. Türk milleti bu bakımdan da hiç bir vakit kısır olmamış, her devirde çok sayıda büyük adamlar yetiştirmiştir.

Yunus Emre hiç şüphe sız bunların en ulularından biri, belki de başta gelenidir. Bunun ayarında ikinci bir şairimiz yetiştirmemiş olduğu iddiası, belki indî bir fikir, ferdi yük dehalarda, kumandanlarda, kahramanlarda geçmiş müşahhaslaşır, canlanır. Geçmiş, bunların vasıtasıyla, geleceğin üzerine tesir ederek bir milletin devamlılığını temin eder. Onun için her millet büyük evlâtlarının hatıralarını canlı tutmağa, onları muhtelif vesilelerle genç nesillerin muhayyellerinde, hafızalarında yaşatmağa çalışır. Bu tip büyük adamlara kâfi derecede sahip olmayan milletler, bunları sunî şekil de yaratmağa çalışmışlardır. Türk milleti bu bakımdan da hiç bir vakit kısır olmamış, her devirde çok sayıda büyük adamlar yetiştirmiştir.

Yunus Emre hiç şüphe sız bunların en ulularından biri, belki de başta gelenidir. Bunun ayarında ikinci bir şairimiz yetiştirmemiş olduğu iddiası, belki indî bir fikir, ferdi yük dehalarda, kumandanlarda, kahramanlarda geçmiş müşahhaslaşır, canlanır. Geçmiş, bunların vasıtasıyla, geleceğin üzerine tesir ederek bir milletin devamlılığını temin eder. Onun için her millet büyük evlâtlarının hatıralarını canlı tutmağa, onları muhtelif vesilelerle genç nesillerin muhayyellerinde, hafızalarında yaşatmağa çalışır. Bu tip büyük adamlara kâfi derecede sahip olmayan milletler, bunları sunî şekil de yaratmağa çalışmışlardır. Türk milleti bu bakımdan da hiç bir vakit kısır olmamış, her devirde çok sayıda büyük adamlar yetiştirmiştir.

Yunus Emre hiç şüphe sız bunların en ulularından biri, belki de başta gelenidir. Bunun ayarında ikinci bir şairimiz yetiştirmemiş olduğu iddiası, belki indî bir fikir, ferdi yük dehalarda, kumandanlarda, kahramanlarda geçmiş müşahhaslaşır, canlanır. Geçmiş, bunların vasıtasıyla, geleceğin üzerine tesir ederek bir milletin devamlılığını temin eder. Onun için her millet büyük evlâtlarının hatıralarını canlı tutmağa, onları muhtelif vesilelerle genç nesillerin muhayyellerinde, hafızalarında yaşatmağa çalışır. Bu tip büyük adamlara kâfi derecede sahip olmayan milletler, bunları sunî şekil de yaratmağa çalışmışlardır. Türk milleti bu bakımdan da hiç bir vakit kısır olmamış, her devirde çok sayıda büyük adamlar yetiştirmiştir.

Türk Dili

YAZAN BAHA KAYSERİLIOĞLU

Türkçenin Anadolu Türkiye'sinde devlet dili oluşunun 690'uncu yıldönümü 3-4 Haziran günlerinde büyük törenlerle Karamanda kutlanacaktır. Türk Dil Bayramı adıyla tanınan törenler için, Karaman'ın seçilmesi sebepsiz değildir. Karaman, Türkçenin, Anadolu'da resmî dil olarak ilk defa kullanıldığı yerdir.

Bilindiği üzere, on birinci yüzyılda Türkistan'dan batıya göç eden Selçuklu Türkleri' 1071 yılın da Malazgirtte Bizans ordularını yenilgi uğratmışlardır. Malazgirt savaşından sonra, Anadolu surlarla Türkleşmeye başlamış ve yüz yıl zarfında İstanbul dolayları hariç, Selçuklu Türklerinin eline geçmiştir. Anadoluyu bakımsız ve fakir bir halde bulan Selçuklu Türkleri bütün memleketi imar etmişler, her şehirde hastahaneler, tımarhaneler, hanlar, hamamlar, üniversiteler, camiler, yollar, köprüler ve kervansaraylar inşa etmişler (Devamı S. 5 de)

lünden sonra gerekli yeni mefhumlar kâmilen Arapçadan alınmış klâsik edebiyat yaratılırken A-cemce kelimelere baş vurulmuştur, nihayet Batıya yönelişimizde Batı dilleri bilhassa Fransızca dilimizin için de bir nevi hâkimiyet kurmuştur. Gerçi her dil başka dillerden yeni mefhumlar karışığı kelime almıştır. Fakat Türkçe kelime olmak la yetinmeyip o kelimeleri kendi gramerine intibak ettirmemiş, yabancı kelimeler kendi gramerleri ve kendi telâffuzlarıyla ve bütün soy ve sopoları ile Türkçeye yerleşmişlerdir. Dünyada saf bir dil yoktur. Kelime ve mefhum alışverişleri daima olmuş ve her dil bu sayede gelişip zenginleşmiştir, fakat Türkçeden başka diller yabancı kelimeleri kendi bünyelerine temessül etmişlerdir. Bu meydana bir çok Türkçe kelimeler de yabancı dillerle geçmişlerdir ki, bugün onların Türkçeden alınma olduklarını ancak dil bilginleri anlayabilmekte dir.

Buna karşı Türkçenin bir de büyük talihi olmuştur: Saraylar, resmi mahfiller onu ne kadar hor gördülerse, Türk Milleti kendi dilini o derece büyük bir sevgi ile bağırma basmıştır. Bunun neticesi olarak Aşık Paşa bir taraftan, «Türk diline kimseler bakmaz idi» diye feryat ederken, bir taraftan da dünyanın en büyük halk edebiyatını yaratıyordu. Bu sözümüzde mübalağa payı yoktur. Başka hiçbir milletin halk edebiyatında Yunus'un Köroğlu'nun, Karacaoğlan'ın, Seyranî'nin topuğuna varacak bir şair yetişmemiştir. Şüphesiz yok ki Türk kafasının yarattığı en büyük eserler, Halk Edebiyatında gizli. Halk Edebiyatımızın güzelliği, Türk dilinin güzelliği, zenginliği ise Ahmet Yesevî ve Mevlânânın yarattıkları çoksun din ve tasavvuf merhumlarından gelmektedir. Tarikatler taassuba karşı millî humanist tepkidir ve dikkate şayandır ki tarikat edebiyatı resmî din edebiyatına rağmen öz Türkçe ile belirtmiştir. Tasavvuf hareketleri hakkında ne düşünürsek dü şünelim, bu nokta açık bir hakikattir: Bu hareket, saraylardan kovulan Türk dilinin halk içinde yaşamasına ve gelişmesine büyük ölçüde hizmet etmiştir. Batıya yönelişimizden beri yine bir ikilik akımı karşısında'yız: Bir taraftan yeni mefhumları Fransızca kelimelerle ifadeye uğraşan edebiyat doğerken, bir taraftan da bu harekete bir tepki olarak bu mefhumları Türkçeden yaratılacak kelimelerle ifade etme cereyanı gelişmiştir. Bu cereyan menşeyini bir bakıma «Hakikî Türk Edebiyatı Halk Edebiyatıdır» diyen Ziya Paşa'dan bir bakıma da modern mâna da milliyetçilik akımını yaratmış olan Ziya Gökalp'ten menşeyini alır, böylece seksen yıldanberi Türk edebiyatı Türk halk diline yönelmiş bulunuyor. Türk lisanı nasıl meçhul bir hazine ise Türk dilinin imkânları da öylesine zengin, fakat öylesine esrarlı bir hazine (Devamı S. 5 de)

Katkısız Türk zevkinin en güzel örnekleri ve en olgun şekli Karaman mimarisinde dile gelmiş gibidir. Bazı sanatçılar ve sanat tarihçilerimiz bu sanat-gerekli ilgiyi göstermekten öteye-Selçuk sanatı içinde düşünmek hatasına düşme tedirler; ma sa başında tarih yazarlar bir yana; Karaman'a gelip yöredeki bu devir eserini yakinen ve bizzat incelemek zahmetine katlanırlar, Selçuk sanatına çok benzeyen ve ortak yönleri olan Karaman devri mimarisinin, Selçuk mimarisinden birçok yönlerden çok daha farklı bir mimari olduğunu münakaşasız kabul etmek zorunda kalırlar.

Karaman Sanatı inşa, mekân süsleme, ağaç ve taş işçiliği bakımından karakteristik bir durum arzettiği gibi, sosyal ruh ve estetik yönden de dikkate değer; farklı yönleri ile dikkatimizi çeker. Irktan gelen sıccakı insançıl felsefesi, insan olarak karşılıklı sevgi ve yardım laşmanın, Türkle has köknükseverliğin, kültürün ile bütün insanca meztetlerin âbideleşmiş birer ifadesi olan şifahaneler, kervansaraylar, köprüler, çeşmeler, camiler ve benzeri yapılar sosyal değerleri, mimari güzelliği yanında, müzik ve heykel tesiri yönünden de ayrı bir estetiğe sahiptirler.

İslamiyetin, başlangıçta yanlış anlaşılması; Kur'an'ın çok kez yanlış tefsir edilmesi yönünden yüz yıllar boyunca heykel ve resim gibi plâstik sanatlardan mahrum edilmiş, ya saklanmış olan Türk sanatçısı, içinden gelen, kanını kaynatmış güzel sa (Devamı S. 5 de)

Yunus Emre

Ord. Prof. Dr. SADİ IRMAK

Mevlâna haftası elbette Yunus'u düşünmek için en iyi vesileyi yaratmış bulunuyor. Çünkü bu iki dehayı birbirinden ayrı düşünmek mümkün değildir. Nitekim, koca Yunus, Mevlâna ile buluşmasının, ruhunda yarattığı ürpertiye şöyle anlatıyor:

«Molla hünkâr bize nazar kılalı

Onun görklü nazarı gönlümüzün aynasıdır.»

Yunus, bu toprakların yarattığı şahsiyetler içinde dehası en şaşırtıcı olanıdır. Bir kerre dünya edebiyatı içinde de, çağdaşlarının erişmeyeceği derinlikteki konuları ele almıştır.

Gerçi, çağdaşı sayılabilecek Dante, Petrark, Bokaçyo da sosyal konuları ele almıştır. Fakat en yüce ve müşkül konu olan tasavvufu, şiir konusu yapmamışlardır. Olsa olsa, Hıristiyanlığa hücum etmeğe cesaret etmek gibi bir fikir hürriyeti göstermişlerdir. Bu rolün şerefi elbette inkâr olunmaz. Fakat Yunus daha ileri, daha karışık, daha çetin bir konu olan vahdet'i vücud felsefesini en yüksek şiiriyeti ile işlemiştir.

Yunus fenomeninin ikinci şaşırtıcı özelliği, kullandığı dilde belirir. Burada, tarihin kaydetmediği bir mucize ile karşılaşılıyor. Yunus'un dili, o dil ki, ölümünden yedi asır sonra bugün yazılmış gibi, tazeliğini muhafaza etmektedir. Yalnız bu kadar da değil, Yunus, bir Türkçe ile yazmıştır ki, istesek te Yunus'un seviyesine erişmek aczini içimizde hissederiz.

Oysa, başka dillerde, değil yediyüz iki yüz, üçyüz yıl önce yazılmış olan metinleri lügatsız okumak ya zordur, ya da imkânsızdır. Halbuki ye di asır önce meselâ bir Alman edebiyatı henüz yoktur. Fransız edebiyatı ise ancak (Rolland) ın türküsü gibi çok basit bir eser verebilmiştir.

Yunus'u koskoca dehası ile sadece bir halk şairi saymak, en yazık ki resmî edebiyat kitaplarımızda tekrarlanan bir kusurdur. Şiirleri iyi okunursa görülür ki Yunus zamanının medrese ilimlerini öğrenmiş hattâ büyük bir ihtimalle Yunanca da öğrenmiştir. Eserlerinde Elfâtun'a yapılan atıflar buna delâlet eder. Mevlâna'yı anlayabilmiş olması, hattâ sadece anlamak değil, onun söylemek istediklerini en veciz formüllerle ifade etmiş olması onu halk şairliğinin çok üstüne çıkarmıştır. Vakti o en güzel bir halk dili kullanmıştır. Daha doğrusu en güzel bir halk dili yaratmış ve bu dili, bir edebiyat dili haline getirmiştir. Ama bu dille en güç konuları anlatmıştır. Yunus fenome-

telâkisini yeterli bulmamışlar, buna, insan ruhu nun iyimser anlayışını, yâni insanın doğuştan iyi bir varlık olduğu tezini ilâve etmişlerdir. Bu tez, pedagoji bakımından son derec önemlidir. Çünkü insanı doğuştan iyi olarak kabul etmek olumlu bir pedagojiye yol ve imkân açar.

Şimdi, mânevî sîması bu birkaç satırla göstermeğe çalıştığımız bu insan nerede yaşamış olabilir sorusuna bir cevap aramak lazımdır.

Şüphe yok ki, dehâlar doğuştan seçkin insanlardır. Fakat böyle seçkin doğmak dehanın gelişmesine kâfi değildir. Ona bir de elverişli bir ortam ve çevre lazımdır. Dünyada hiçbir dâhi böyle bir çevre dışında yetişmemiştir. Böyle çevrelere site ismi verilir. Siteler, muayyen bir nüfuz seviyesine, kültür tesislerine ve mânevî bir kültür havasına sahip olmuş olan yerler denir. Onüçüncü asırda böyle kültür siteleri olarak ERZURUM, KAYSERİ, KONYA ve KARAMAN'ı görmekteyiz.

Yunus gibi bir dâhinin bir köy çevresinde yetişmiş ve yaşamış olması akla aykırı düşer. Bu itibarla Bektaşî velâyetnâmelerinin tarikat gayreti ile yazdığı kitaplara güvenilemez.

Yunus'un bektâşî olmadığı, olsa olsa Mevlevîliğe sempati duyduğu, fakat bu tarikata bile resmen intisap etmiyerek hür kalmayı tercih ettiği bilinmektedir. Birçok vesikalar YUNUS'un KARAMAN ve çevresinde yaşamış olmasına delâlet etmektedir. Yunus geleneği Karaman halkında o kadar canlı yaşamaktadır ki, bu heyecanı en önemli bir tarihi şahadet olarak kabul etmek mümkündür. Vesikalar üzerinde gerekli incelemeleri yapmak elbette tarihçilerimize düşer. Bu araştırmalar ne netice verirse versin, Yunus'un en azından mânevî vatandaşının KARAMAN çevresinde bulunacağına şüphe etmemek lazımdır.

Ziya Gökalp ve Karamanoğlu Mehmet Bey

Büyük fikir adamımız ve Türkçülüğün kudretli savunucusu olan Ziya Gökalp Türk dili ile en çok ilgilenen öncülerden biridir. Ziya Gökalp'ın Malta'da esarete iken 1919 yılı sonlarında kızına yazdığı aşağıdaki mektup ibretle okunacak tarihi belgelerden biridir:

«Sevgili kızım Seniha,

Karamanın Özellikleri

Karaman, Akdeniz ile Orta Anadolu'yu birbirine bağlayan ve yaz kış geçit veren ana devlet yolu üzerindedir. Bu yol, güneyde Mersin'den başhyarak Konya'ya ve oradan da Ankara ve İstanbul'a uzanmaktadır.

Karaman'ı Akdeniz'e bağlayan 149 kilometre uzunluğundaki asfalt yol, keşif çam ormanları arasında geçer; yol boyunca göze çarpan manzara, hayranlık uyandırır. Konya - Karaman arası 100 kilometre olup, iki şehir arasında her gün 10 tane otobüs işlemektedir. Konya'dan otobüsle bir buçuk saatte Karaman'a varmak mümkündür. Ücreti 500 kuruştur. Her sabah, İstanbul'dan Karaman'a tren mevcuttur; ayrıca, haftada iki defa da ekspres vardır. Keza Adana - Mersin'den Karaman cihetine dört otobüs hareket etmektedir.

KARAMAN'IN ÖZELLİKLERİ:

Karaman bölgesinin kendine has canlı ve renkli folklorik müziği vardır. Küçük el sanatları şehirden ve köylerinde yaygındır. Güneydeki Toros vâdilerinde petrol yataklarına, demir, manganez, kurşun ve linyit madenlerine tesadüf edilmiştir. Kuzeydeki Karadağ'da gümüş yataklarının bu

Civardaki Tarihi yerler ve Anıtlar

Binbir Kilise (Barata - Madensehir) : Karaman'ın 30 Km. kuzeyindeki Karadağ eteklerindedir III, IV ve daha sonraki yüzyıllardan kalma Bizanslılara ait yüzlerce kilise, sarnıç, saray, kale harabeleri vardır.

Derbe (Deyle) Köyü: Karadağ'ın üst tepeleri üzerindedir. Kilise harabeleri ve yazıtlar vardır. Aziz Paulus'un ziyaret ettiği yerlerden biridir.

Karadağ: Volkanik bir dağdır. Hitit İmparatorluğu devrinden kalma iki ilgi çekici eser görülebilir. Birisi; Karadağ'ın en yüksek tepesi olan Mahliç tepesindeki kutsal mağaradır. Kayanın üzerinde uzun bir hiyeroglif yazısı vardır. Fakat, diğer kısımları M. S. IX. yüzyılda yapılmıştır. 2271 metre yükseklikte bulunan bu Bizans manastırı, büyük bir sanat değerini haizdir.

Aynı dağın batı yamaçında, Kızıldağ denilen kayalık çıkıntıda daha değişik tarzda, bir kutsal yer bulunmaktadır. Kaya, büyük ve boş bir taht şeklindeki oyulmuş, oturan bir kral kabartması ve iki hiyeroglif yazıtlı süslenmiştir; her iki yerde de «Büyük Kral» ve «Mursillisin Oğlu» adı geçmektedir.

Akçaşehir (Ağdısar köyü) : Karaman'ın 30 kilometre kadar kuzey doğusundadır. Karaman devrinden kalma bir câmi vardır. O devre ait ayakta kalan sur kapı göze çarpar.

İlisra Köyü (İlistra) : Karaman'ın batısındadır. Hititler devrinden kalma bir höyük ve Karamanoğullarına ait bir câmi vardır. Civardaki Hacıaba dağında, Bizanslılardan kalma kilise yıkıntıları mevcuttur.

Alahan: Karaman'ın 40 kilometre güneyinde ve Karaman Mut yolu üzerindedir. XII. asırda Selçuklu Türkleri tarafından yapılmış büyük bir Sultan hanıdır. Etrafı çam ormanı ile çevrilidir. Civarında Bizanslılara ait bir manastır harabesi bulunmaktadır.

Philadelphieia (Akçaalan Köyü) : Karaman'ın 60 kilometre güney - batısında ve tarihi Roma yollarından biri üzerinde bulunmaktadır. Sık çam ormanları arasında gizlenmiştir. Kubbeli yeraltı mezarları, kabartma heykeller, yazıtlar ihtiva eden antik Grek ve Roma şehirlerinden birisidir. Akçaalan köyünün kuzeyinde olup, araba yolu yoktur; ancak atlarla gidilebilir.

Cenasun Hüyükü: Karaman'ın 15 kilometre kuzey doğusundadır. Son zamanlarda yapılan kazılarda milattan yedi bin yıl öncesine ait birçok eşya ve heykel bulunmuştur. İnsanlığın en eski yerleşme yerlerinden biridir.

Ami, bir edebiyat dili hâmine gelmiştir. Ama bu dille en güç konuları anlatmıştır. Yunus fenomeninin en garip taraflarından birisi de, kendisinden bir asır sonraki millî edebiyatımızda Yunus dilinin hâlâ erişilmez bir dil olarak tazelikte, öz-lülükte kıymetini muhafaz etmesidir. Şunu cesaretle ifade edebiliriz ki, edebiyatımız Yunus'un açtığı çığırda yürüseydi, çok daha büyük ve zengin bir millî edebiyata sahip olacaktık. Onüçüncü asırda sunları yazabilmek, ne erişilmez bir dil duyğusunun eseridir:

«Yetmiş iki millete birlik ile bakmayan
Şer'ile evliyâsa hakikatte âsîdir.»
ve

«Gönül, çalabın tahtı, çalab gönüle baktı
İki cihan bedbahtı, kim bir gönül yıkarsa»

Türkçenin en büyük dil dehası olan Yunus'un yukarıdaki mısraları onun dünya görüşünü aksettirir. Bu mısralar onüçüncü asırda Türk hümanizmasının ulaştığı seviyeyi göstermesi bakımından hem düşündürücü, hem de milletimizin göğsünü ebediyen övünçle kabartacak sevindirici bir seviye gösterir.

Yunus, Yunan hümanizmasına yeni bir unsur eklemektedir. O da insanın aziz telâkki edilmesidir. Yunanlılarda ise hümanizma, sadece beden ve ruhun âhenkli şekilde geliştirilmesinden ibarettir. Yunus ve Mevlâna, hümanizmanın bu

Bir milletin harsını zarfı konuşma dilidir; medeniyetinin zarfı ve yazı dilidir. İki dilli milletlerde hars ile medeniyet birbirine karışmazlar, birbirine yabancı kalırlar. Halbuki medeniyet, hars ağacına aşılınmadıkça, bütün çiçeklerini açamaz. Medeniyet, başkalarının bahçesinde çiçek halinde koparılır, o zaman ömrü süresiz olur; yahut bir aşî kalemi suretinde kesilerek hars ağacına aşılır, o zaman ömrü daimi olur. Her türlü çiçeklerini, yemişlerini, bizim bahçemizde de vücuda getirir. Selçukî Devleti zamanında Anadolu'nun yazı lisanı farisî idi. Demekki o zaman biz de iki dilli bir millettik. Sonra Karamanlı Mehmet Bey isminde bir devlet adamı farisiyi kaldırdı ve Türkçeyi yazı lisan haline koydu. Fakat divandaki kâtipler bu yazı Türkçesini Arabî ve farisî kelimelerle, terkiplerle o kadar doldurdular ki bu da ayrı bir lisan halini aldı. Halk dilini anlamaz oldu. Yeniden iki dilli bir millet olduk Bereket versin ki genç edipler, şairlerimiz konuştuğumuz gibi yazıyorlar. Yoksa biz de iki dilli olacaktık, medeniyetimize harsımıza aşılmıyacaktık; yani millî harsımız medeniyetsiz kalacak, medeniyetimiz millileşmeyecekti.

Har vurup,
Harman Savurma.

Bugünün yarın da var.

TÜRKİYE
REFAH ve SAADETİNİZİN
KAPISI

VAKIFLAR BANKASI

güzmüş yataklarının bu lunduğu ve burada ki Madenşehir isimli mahal lin Selçuklular ve Karamanlılar devrinden darp hane olarak kullanıldığı öteden beri bilinmektedir. Karaman'ın iklimi sinir hastalarına, kalbden rahat sız olanlara ve tansiyonu yüksek hastalara çok iyi gelmektedir. Bu bakımdan, Karaman, eskidenberi bir dinleme yeri sayılır.

İlçenin nüfusu 100.000, şehrin nüfusu 30.000 dir.

5.000 kilometre karedir. Karaman, yüzölçümü bakımından Türkiye'nin en

büyük ilçesidir. Karaman'ın denize nazaran seviyesi, 1020 metredir.

OTELLER :

Selâmet Palas Oteli — Yunus Emre Caddesi Ker vansaray Oteli — Garaj Caddesi.

LOKANTALAR :

Yunus Emre Lokantası — Yunus Emre Caddesi. Sümer Lokantası — Kadirhane sokağı.

GEZİ VE KAMP YERLERİ :

Bucakkışla — Göksu nehri vâdisi,

Yerköprü çağhyanı Dekeçatı ve Köprücek ormanları Sartavul bölgesi Gödet köyü — Yabangülü Durağı,

TURİZM DANIŞMA

Karaman Turizm ve Eski Eserleri Koruma Derneği Karaman şehir Kıtaphçı

Karaman Müze Müdür lüğü.

me yerlerinden biridir.

Davgandost Köyü: Karaman'ın batısında olup; Karamanlılar devrinden kalma taştan yapılmış ve son cemaat yeri üç kubbeli bir câmi görülebilir.

Gaferyat (Kâzımkarabekir nahiyesi): Karaman-oğulları zamanında yapılmış ve mihrabı çiniler

me yerlerinden biridir. **Manazan Mağarası:** Karaman'ın 30 kilometre güney-doğusundaki İbrala bucağı civarındadır. Yer yüzünde mevcut ilk nasırlardan biridir. Bir çok tünelleri, galerileri ve yüzlerce odayı ihtiva eden, ilgi çekici bir yerdir. Kayalık bir dağın içine (Devamı S. 5 de)

Aşk Ateşi

Evvel dahi varidi cânımda bu ışk oldu
Eşkertmedim kimseye bildim anı dost kodu

Günde bin kez yanarsam razıyam ben şol oda
Zira şekerden şirin bana ışkınım odu

İşk anadan doğmadı kimseye kul olmadı
Hükümle esir kılur cümle biliş yâdi

Dört kitabı şerheden bulmadı ışka çare
Ne beyler, ne sultanlar, ne müderris, ne kadı

Yer gök kayım ırılmaz yeller esüip deprenmez
Her nesne muhkem olur ışk olucak bünyâdi

İşk oldu cüş eyledi cânımı hoş eyledi
Kimse söğündüremez cânımda yanan odu

İşk odun yandırıben ansızım bir gün gidüp
Dillerde söylenirser miskin Yunus'un adı

YUNUS EMRE

Yunus'un kapısında

Penceren her mevsimde açıyor türlü renkler
Toz penbe, eflatun, mor, kırmızı, beyaz, sarı

Dert çeken gönüllere teselli bu çiçekler
Bu çiçekler bekliyor ümit denen baharı

Ya hasretli bir ana koparmış örtüsünden;
Ya bir kız yırtıvermiş fistanının süsünden,

Her parça kuvvet almış bir aşkın büyüsünden
Solduramaz onları gökün güneşi, karı,

Semaya kalkan eller döner sonunda sana,
Demir parmaklıklara sarılır yana yana.

Akşam bir tütsü gibi dolarken Karaman'a
Gözlerde söner, yanar ümit parıltıları.

Halide Nusret Zorlutuna

Yunus Emre'den inciler

Ben bu aşk kitabisini okudum tahsil kıldım
Hacet degüldür bene aga kara yazaram
Yunus hazıyne sözlerin câhillere söylemegil.
Kim bilirsin nice geçer câhillerin zamânesi

Ey dünyaya aldanan hayrıla ihsan kani
Unuttun âhireti şevkatla iman kani
Kimde ki şevkat vardır rahmet dahî andadır
Şimdi bir gönül açık sunni müslüman kâni

Yunus senin sözlerin nişandır bilenlere
Söyliyeler sözünü devri zaman içinde
Zinhar gönül evine dutma yavuz endişe
Kardâşına kuyu kazan âkıbet kendi düşe

İlm okumak bilmeklik kendözünü bilmektir
Pen kendözün bilmezsin bir hayvandan betersin
İlm okumak mânisî ibret anlamak için
Çün ibretien degülsün görmeden taş atarsın

Söylememek harcı söylemeğin hâsıdır
Söylemeklik harcı gönüllerin pâsıdır
Cümleler doğrudur sen doğru isen
Doğruluk bulunmaz sen eğri isen

Aşk gelicek cümle eksikler biter
Ne akıldır ki sen seni unuttun
Kin ve gybet ne derse onu tuttu
Kara toprağın altında gül deren eller gördüm.

Soğulmuş şol elâ gözler belürsüz olmuş ay yüzler
Yetmiş iki millete birlik ile bakmyan
Şer'ile evlyâsa hakikatte âsildir.

bütün yurтта

TÜRKİYE HALK BANKASI A.Ş.

Karamanda'ki Tarihi Eserler

KARAMAN KALESİ : Selçukular tarafından onikinci yüzyılda yapılmıştır. Karamanoğulları devrinde 1356 yılında onarılmıştır. Evvelce, şehri baştaşa çevrileyen bir dış kale mevcuttu; fakat bugün, sadece iç kale ayakta. Orta kaleden kalmış birkaç sur şurada burada görülebilir. İç kale bir tepe üzerinde olup, duvarlar oldukça sağlamdır.

TARİHİ ESERLER :

Karaman Kalesi: Selçuklular tarafından onikinci yüzyılda yapılmıştır. Karamanoğulları devrinde 1356 yılında onarılmıştır. Evvelce, şehrin baştanbaşa çevreleyen bir dış kale ve içinde orta kale mevcuttu; fakat bugün, sadece iç kale ayakta. Orta kaleden kalmış birkaç sur şurada, burada görülebilir. İç kale bir tepe üzerinde olup, duvarları oldukça sağlamdır.

Araboğlu Câmi: Ejder başlı oldukları ve orijinal kemerleri dikkati çeker. Câmiin batıdaki kapı ve çevresi güzel motiflerle süsli. 1374 yılında Karamanoğulları tarafından yaptırılmıştır.

Dikbasan Câmi: 1436 yılında Karamanoğlu devrinde yapılmıştır. Kemerli, ince uzun bir yapıdır. Düz dam üzerine yapılmış olup, sonradan kiremitle örtülmüş ve bir de minare eklenmiştir.

Paşa Câmi: Osmanlı Türkleri zamanında Karaman valisi olan Nuh Paşa tarafından, 1589 yılında inşa ettirilmiştir. Giriş kısmı ve içindeki ahşap tezyinatı harikulâde güzeldir.

Karamanoğlu Emir Muhsa Paşa Medresesi: Hangi yılda yaptırıldığı bilinmiyor. Hâlen yıkık bir durumdadır.

Nefise Sultan veya Hatuniye Medresesi: Sultan I. inci Murad'ın kızı ve Karamanoğlu Alâeddin Beyin karısı Nefise Sultan tarafından, 1382'de yaptırılmıştır. Mimarı, Numan bir Hoca Ahmet'tir. Çok güzel bir şekilde işlenmiş kapısının alt tarafı beyaz mermerden, üst tarafı sarımermerden, üst tarafı sarımermerden yapılmış, iki yanın da mukarnaslı yan nişler açılmıştır. Çatya kadar uzanan ve bir yazı motifli süslü sivri kemer kapıyı çevrelemektedir. Kapının yan cepheleri, dörder sıra bordürle kısımlara ayrılmış ve birbirinden değişik motiflerle süslü sivri kemer kapıyı çevrelemektedir. Kapının yan cepheleri, dörder sıra bordürle kısımlara ayrılmış ve birbirinden değişik motiflerle süslenmiştir. Bilhassa, büyük yaprak şeklindeki motifler dikkati çekmektedir. Karamanoğulları, taş işçiliğinin en zengin örnekleri bir arada görülebilir. Medresenin içinde Nefise Hatun'un mezarı vardır.

Karamanoğlu Alâeddin Bey Türbesi: 1388 yılında ölen Karamanoğlu Alâeddin Beyin türbesidir. Kısmen yıkık durumdadır. Çok köşeli çatısı konik ve dilimlidir. İçten bir kubbeyle örtülmüştür. Kapısı, zengin bir şekilde süslenmiş olup, çatı kenarında çok güzel bir yazı frizi vardır.

Diğer Türbeler: Emünniddin türbesi (Diğer adıyla Demir gömlek türbesi 1457), Kızlar türbesi (XV. inci yüzyıl ortası), Canbaz Kadı türbesi (XV. yüzyıl), Zeyne Sultan türbesi (XV. yüzyıl),

si bulunmaktadır. Bu zat, bütün İslâm âlemince tanınmış olan, tecvit yazarı (Tecvid-i Karabaş Veli) dir.

Halil Efendi Sultan külliyesi: Yazlık ve kışlık olarak iki mescit, türbe, çeşme ve sarnıçtan ibaret olup, 1409 yılında yapılmıştır. Mescit, sade bir yapıdır. Çeşmenin piringten dökme musluğu ve taş işlemeleri ilgi çekicidir.

Hoca Mahmut Dârülhuffazı: Mescit, darülkur'a çeşmeden ibaret olmak üzere, Karamanlı İbrahim Bey devrinde 1451 tarihinde yapılmıştır.

Karamanoğlu Alâeddin Bey Türbesi: 1388 yılında ölen Karamanoğlu Alâeddin Beyin türbesidir. Kısmen yıkık durumdadır. Çok köşeli çatısı konik ve dilimlidir. İçten bir kubbeyle örtülmüştür. Kapısı, zengin bir şekilde süslenmiş olup, çatı kenarında çok güzel bir yazı frizi vardır.

Diğer Türbeler: Emünniddin türbesi (Diğer adıyla Demir gömlek türbesi 1457), Kızlar türbesi (XV. inci yüzyıl ortası), Canbaz Kadı türbesi (XV. yüzyıl), Zeyne Sultan türbesi (XV. yüzyıl),

Yine Ol.. Daima Ol..

Pâre pâre ateş bunlar, gül değil;
«Aşk beni yandırdı, boyadı kana»,
İçimde tutuşan bir gönül değil,
Pirim bin gönüle âşıkım sana!...

Ruhta bu yangını tutuşturan kim?...
Sönmesin bu alev, yanmak isterim!
Türlü şüphelerle paslanan kâlbim
Nasıl temizlendi bak, yana yana...

Yunus'un aşkıyla dil oldu bülbül
Cehennem ateşi kızıl kızıl gül,
Seni bu illerde bulalı gönül
«Karaman diyarı apaydın bana!...»

Halide Nusret Zorlutuna

Yunus'a hasret

Esiyor hasretinin rüzgârı yine serde,
Pirim, bir deva yok mu beni yakan bu derde
Göster kerametini, yakın olsun ıraklar...

Bir göz yumup açınca varayım Karaman'a
Vuslatın şarabını içeyim Kana Kana
Ruhumu sarsın yine özlediğim o bahar.

Yahut sen bir geliver esen rüzgâra sin'de
Bir lahza tenezül et viran gönüme in'de
Karanlık köşelere can gelsin, ışık dolsun.

Seni rabbe erdiren sabrından bana da ver.
Sonsuz feragatinin büyük sırrını göster,
Bu içimde kaynayan cehennem cennet olsun.

Halide Nusret Zorlutuna

TASARRUFLARINIZI BÜYÜTÜNÜZ...

Halktan
Aldığını

HALK'a
veren
banka

Yunus'un kapısında

Ey dots! aşkın deryasına
Daluben yorgun gelürem
Şol Yunus'un selâmını
Aluben yorgun gelürem:

Aşkınla ben benden geçtim
Nice dağlar yollar aşım
Sana döndüm sana taşım
Doluben yorgun gelürem

Yol yol olup dağılmışam
Diyar diyar koğulmuşam
Bir dost kapısın bulmuşam
Çaluben yorgun gelürem

Gönlüm yıllardır çağrında
Mecnuna döndüm uğrunda
Şöyle elleri böğründe
Kaluben yorgun gelürem

Bir sızı tuttu şuramda
Dış âleme vurdu candan
Yunus mülkün Karaman'dan
Saruben yorgun gelürem

Yunus'um bu nice bir iş
Dört mesvimi sarı bu düş
Nevzat gibi yarı bihüş
Oluben yorgun gelürem

Nevzat Kuraloğlu

inşa ettirilmiştir. Giriş kısmı ve içindeki ahşap tezyinatı harikulâde güzeldir.

Ağa Câmîi: XVI yüzyılda inşa edilmiş, sade bir yapıdır. Minaresi ilgi çekicidir.

Hacıbeyler Câmî-i : 1358 yılında Karamanoğulları devrinde yapılmıştır. Tavanı çökmüş ise de, 1953 yılında tamir ettirile rek, şehir kitaplığı hâline getirilmiştir. Göz okşayıcı kemerleri vardır.

Celebi Câmîi: Tek kubbeli sâde bir yapı olup, Karaman devrinden kalmadır.

Yunus Emre Câmîi: 1349 yılında yapılmış olup, bitişiğindeki türbede Yunus Emre'nin kabri bulunmaktadır. Câmîinin sivri kubbesi orijinaldir. Yakın zamanda câmîinin dış kısmı onarılmıştır.

Mâder-i Mevlânâ Câmîi (Aktekke): 1371 yılında Karaman hükümdarı Nefise Sultan'ın kocası ve Alâeddin Bey tarafından kapatılmadan önce, hem câmîi ve hem de Mevlevî dervişlerinin dergahı olarak kullanılırdı. Câmîi için de Mevlânâ'nın annesi Mü'mine Hatun, Mevlânâ'nın ağabeyi Mehmet Alâeddin Celebi, Mevlânâ'nın ilk eşi Gevher Hatun ile Karaman emirlerinden Emir Seyfeddin Süleyman Beyin kabirleri yaptırılmıştır. Türbeler vardır.

Avlunun karşı tarafında, derviş hücreleri mevcuttur. Bunlara çilehâne denirdi; dervişler, burada 40 gün süre ile, gün ışığı görmeden kalır; yemek olarak sadece tusuz ve yağsız çorba ile ekme yerler ve Tanrıyı düşünürler di.

ğulları, taş işçiliğinin en zengin örnekleri bir arada görülebilir. Medresenin içinde Nefise Hatun'un türbesi vardır Türbenin ve kışık dershaneinin kapısı da çok zengin bir şekilde işlenmiştir.

Bu medrese; din ilmi yanında, matematik, astronomi ve tıp bilimleri okutulan, devrin önemli bir üniversitesi idi.

Karamanoğlu II. nci İbrahim bey külliyesi Karamanoğlu II. nci İbrahim Bey tarafından mesçit, medrese, Dar-ı kura ve tabhane olmak üzere 1433 tarihinde yaptırılmıştır. Bitişğinde İbrahim Beyin türbesi ve çeşme vardır. Medrese kubbeli medrese tarzındadır. Câmîi olarak da kullanılmıştır. Minaresi zengin süslemelidir. Ahnlığında güzel bir yazıt bulunmaktadır. Kapısının köşeleri iri palmet ve yazı motifleriyle süslenmiştir. İnce ve sık süslemenin arasına iri motifler konmuştur ki, bu Karaman devri sanatının bir özelliğidir. Kible eyvanının duvarlarını süsleyen çinilerden yalnızca bazı parçalar kalmıştır. Kümbet sekiz köşeli bir gövde üzerinde piramit biçimli bir çatıyla örtülüdür. Sade bir süslenişi vardır. İçinde İbrahim Beyle iki oğlunun lahitleri vardır. Bunlar palmet ve akant motifleri ve geomterik şekillerle süslenmiştir. Çeşme hafif sivri kemerli olup yaprak ve çiçek motifleriyle süslenmiştir.

Karabaş Veli Külliyesi: Câmîi, tekke imaret ve türbeden ibaret olup yapıldığı tarih kesin olarak bilinmemektedir. Câmîinin dışında Şeyh Alâeddin Esved'in sekiz köşeli türbe-

si (XV. inci yüzyıl ortası), Canbaz Kadı türbesi (XV. yüzyıl), Zeyve Sultan türbesi (XV. yüzyıl).

Gazi Alp veya Şeyh Ali Semerkandi Câmîi: XIV. yüzyılda Karamanoğulları tarafından inşa ettirilmiş küçük ve sâde bir yapıdır. Kubbesi çökmüştür. Avlusunda büyük İslâm bilginlerinden Şeyh Ali Semerkandi'nin kabri vardır.

Yeni Minare Câmîi: XVI. asırda Osmanlılar devrinde inşa edilmiştir. Küçük ve güzel bir câmîidir. Tek şerefeli minaresi hayranlık uyandıran motiflerle süslenmiştir.

Süleyman Bey Hamamı: Karamanoğlu emirlerinden Seyfeddin Süleyman Bey tarafından 1358 tarihinde inşa ettirilmiştir. Karaman devri sanatının bütün özelliklerini aksettiren harikulâde güzel bir yapıdır. Kesme taşlardan yapılmış büyük kubbesi, soyunma yerinin üstünü örtmektedir. Birçok yıkanma ve dinlenme yerleri vardır. Hâlen metruk bir vaziyettedir.

Sekiçeşme Hamamı: 1430 yılında Karamanoğlu hükümdarlarından II. İbrahim Bey tarafından yaptırılmıştır. Küçük ve sevimli bir hamamdır. Hâlen kullanılmaktadır.

Yeni Hamam: XV. asırda inşa ettirilmiştir. Büyük çapta bir yapı olup, ferahlık verici bir tesiri vardır. İnce bir işçilik eseridir. Hamamın zemini tamamiyle mermerle kaplanmıştır. Türk hamamının da banyo yapmak isteyen turistlerin rağbet ettikleri bir yerdir.

Lâl Hamamı: XIV. yüzyılda Karamanlılar devrinde inşa ettirilmiştir. Kü-

(Devamı S. 6 da)

KAZANMA
ŞANSINIZI
ARTIRINIZ...

SÜMERBANK

SÜMERBANK Kuruluşundan 33 sene sonra yurdun dört bir yanına dağılmış 23 Fabrika, 162 satış mağazası, 18 banka Şubesi 48 muhtelif iştiraki ve 40 bin personeli ile yurt ekonomisindeki hizmetine devam etmektedir.

1967 programında yer almış proje ve yatırım lar şunlardır:

Adıyaman, Karaman, Nevşehir Tekstil Fabrikaları. Merinos yünlü sanayi müessesesi tevsi, Halıcılık projesi, Yeni İzmir Basma Sanayii Müessesesi tevsi, Siyah çimento fabrikası tevsi, Fil yos ateş tuğlası fabrikası tevsi, Konya Krom Mağnezit Fabrikası, Yarımca seramik fabrikası, Beykoz sunî deri fabrikası, Gemlik Viskoz tevsi, Yeni Gemlik reyon tevsi etüdü Yeni yarımca seramik yardımcı pişirme tesisi.

Sümerbank, memleket ekonomisine kazandırdığı maddi ve fiziki yatırımlar yanında,, bu yatırımların en değerli yaratıcısı olan insan unsurunun yetiştirilmesi için kuruluşundan itibaren bir çeşit okul hizmeti görmüş ve görmektedir. İhtiyaçlı olan teknik branşlar için 1933 yılında bu yana Kit'a Avrupası ve Amerikanın en seçkin üniversite lerinde, 1942 yılından itibaren de yurt içi öğrenim müesseselerinde okuttuğu 1500 ü aşkın yüksek nitelikli elemanlar bugün Devlet Sektörü ve özel sektörün kilit noktalarında değerli hizmetler ifa etmektedir.

Yunus Emre Karaman'dadır

ULUNAY

Bir divan dolayısıyla büyük Türk velisi ve şairi Yunus Emre'nin yaşadığı, öldüğü ve gömüldüğü yer hakkında son zamanda gazetelerde muhtelif fikirler ileri sürüldü. Ben şimdiye kadar bu meseleye karışmadım. Fakat şimdi vâkıa umumileşti. Eskişehir vilayeti Yunus'un kendi topraklarında medfun olduğunu iddia ediyor, buna mukabil Karamanlılar Yunus'un kabrinin Karaman'da olduğunu ileri sürüyorlar. Bütün şark dünyasının Mevlâna'nın milliyetini benimsemeleri gibi bütün Anadolu da Yunus'un merkadine sahip olmak şerefini paylaşmıyor. Onun kabrinin Bursa'da Kula ile Salihli arasındaki Emre Sultan köyünde, Isparta'nın Keçiborlu kazası civarında, Konya Aksaray'ında Sandıklı'da, Sivas yolu üzerinde, Sarıköy'de, Akşehir'de hattâ Konya'da Musulla kabristanında Kayseride, Koçtaş köyünde ve nihayet Karaman'da olduğunu söylenir. Bunların kitabeleri de vardır. Kimisi Emre, kimisi de Yunus'tur. Herhangi bir mezar taşının üzerinde bu iki isimden biri olursa burası Yunus Emre'nin mezarı sayılır.

Memleketin tanınmış mutasavvuf âlimlerinden aziz dostum ve kapı yoldaşım Abdülbaki Gölpinarlı, Yunus'un Sarıköy'de medfun olduğunu kabul etmiştir. Ben o fikirde değilim. Değerli hemşehrim İbrahim Hakkı Konyalı ile Yunus Emre'nin Karaman'da medfun olduğunu kabul ediyorum. Neye dayanarak mı diyorsunuz? Elimizde ki deliller, vesikalar çok sağlamdır. Çünkü «Defterhane defteri, tapu defteri» denilen hilâfsız ve yanlışsız kayıtlar, Yunus'u Karaman'da gösteriyorlar.

Bu kayıtlar Oğuz boyundan gelen Türk hükümdarlarının ve beylerinin mukaddes sayılan hazineleridir. Oğuzlardan olan Osmanlı hükümdarları, İstanbul alındıktan sonra bunları yeni saray'da «Topkapı sarayı» muhafaza ederlerdi. Hazine ikiye bölünmüş, bir kısmında ecdat ve tarih yadigarları silahlar, ganimet eşyası, diğerinde (Defterhane hazinesi) denilen bütün mülkün kayıt defterleri.

Bunlar, Fatih'in bir kanunu ile akşam mühürlenir ve gece kat'iyen dışarı çıkarılmaz. Sultan üçüncü Mustafa bir sınıf defterini istemiş. Defterce Defteremininden kayıt defterini istemiş. Defteremini Mevlâ Derviş Server Dede Efendi:

Türk Dil Bayramı

(Başarafa S. 1 de)

ri hummalı bir şekilde çalışmaktadırlar. Tertip Komitesi adında Avukat Orhan Tosun'un başkanlığın'daki kırk kişilik bir ekip, tarihî Karaman kalesinin şanına yaraşır bir şekilde tertip ve tanzimi için büyük bir gayretle çalışmak tadırlar. Selçuklu Türklerinin Anadolu Türkiyesindeki bu ilk kalesi, bu yıl yeniden sanat şöenlerine sahne olacaktır. Karaman kalesinin harikülâde güzel tarihî dekoru altın da yapılacak halk oyunlarını gösterileri, ilgiyle beklenmektedir. Binlerce yerli ve yabancı turist, halk oyunlarını Karaman kalesinde izlemek ve bu tarihî ânı yaşamak için telgraf ve mektupla Derneği mize müracaat etmişlerdir. Türk Dil Bayramı dolayısıyla Karaman kalesi baştanbaşa yollarla donatılmış, yolları açılmış ve hakin istirahatı için gerekli bütün tedbirler alınmıştır. Bu hususta büyük gayret gösteren Belediye Başkanı Kemal Kaynaş ile diğer Belediye ilgililerine teşekkür borçlu yuz.

Türk Dil Bayramının en mükemmel bir şekilde kutlanması için, bütün Karamanlılar canla başla çalışmışlar, kadın, erkek her hemşehrimiz sevgiyle hizmet yarışına girişmişlerdir. Şüphesiz ki, bu gayretler en büyük takdire layıktır. Karamanlıların misafirperverliği, nezaketi ve güler yüzlülüğü bütün Türkiyede ün yapmıştır. Karamanlılar, yüzlerce yıldanberi asil hasletlerini bütün dünyaya gös-

Tanıtma Bakanlığı müstearı Sedat Tolganın yıllardanberi Karamana karış gösterdiği yakın ilgiyi minnetle hatırlamaktayız. Bu arada yayın müşaviri Edvin Rızı'yı takdirle anarız.

Bu yıl Karaman halkı iki bayramı bir arada kutlamak bahtiyarlığına erişmiştir. 3 Haziran 1967 günü Türk Dil Bayramını kutlarken, bir yandan da Sümerbank dokuma ve iplik fabrikası faaliyete geçecektir. Sümerbankın ve halkın 54 milyon lira sarfiyle meydana getirdiği bu fabrika, Balkanların ve Ortadoğunun en modern iplik ve dokuma tesislerini ihtiva etmektedir. Karamanın iktisadi yönden kalkınmasında büyük fayda sağlayacak olan Sümerbank fabrikası 600 işçi çalıştıracak ve yüze yakın diğer teknik personeli ile 700 kişi olarak bugünden itibaren memleket hizmetine girecektir. Bu tesisin bugünkü hale gelmesinde hizmeti geçen bütün idareciler ve teknik adamlarına teşekkür ederiz.

Diğer taraftan, Karaman Erkek Sanat Enstitüsü'nün bu yıl içinde temelini atılacağı haberini sevinçle öğrenmiş bulunuyoruz. Diğer bütün ilgililerle beraber, bu işte büyük emeği geçen kıymetli hemşehrimiz İçişleri Bakanı Faruk Sükan'ı takdirle anarız. Faruk Sükan, Karamanın her meselesi ne olduğu gibi, Erkek Sanat Enstitüsü işine de büyük önem vermiş ve bu kurumun gerçekleşmesi ve Devlet Planlama Dairesinden müsbet sonuç alın-

Yunus Emre'nin büyüklüğü

(Başarafa S. 1 de)

«insani» yerine «insanlık» veya «insancılık» demem belki de daha doğru olurdu.

Hakikatta o, bugünkü medeniyetin öncülleri olan milletlerin birbirini, din, mezhep, ırk ayrılığı yüzünden boğazladıkları bir devirden bütün insanların eşit olduklarını, hakiki olgunluğun «yetmiş iki millete aynı gözle bakmakta belirebileceğini» şiirlerinde terennüm ediyordu. Onun fikri olgunluk, insanın erişebileceği mânevi mertebelerin en yükseği için koyduğu bu şartta, bu ölçüye şiirlerinde sık sık rastlanır. Bu ideali, gerek nefsinde, gerek içinde yaşadığı cemiyette en mükemmel bir şekilde gerçekleştirmek üzere hayatı boyunca dindindiği bilinmektedir. Yaşadığı içlilik, samimiyet, tevazu ve mahviyetin efsane ve menkıbelere mevzu teşkil ettiğini biliyoruz. Duyduğu ve düşündüğü gibi yaşıyor, yaşadığı gibi de duyuyor ve düşünüyor. Şiirindeki sihirli kudretle insanın duyduğu, duyulanı ve düşünme imkanlarını topyekûn harekete geçirme yetimizi büyük ve ince bir maharetle insancılık istikametinde yoğunlardan biri ve belki de en mühimmi olmuştu.

Dini tasavvuf saikile de olsa Yunus Emre'nin, müşşidi, muasırları, talebe ve muakibleriyle şiirlerinde ve sözlerinde insanları, insanda ebedi ve ulvî olan şeyleri yaşayabilecek şekilde yetiştirmeye teşvik ediyorlardı. On-

yayılabilir, Türkiyenin hudutları dışına çıkabilirdi. Bu hava ve atmosfer içinde Anadolu insanı hislerin en ulvî ve samimi olan sevgi ve matem de birleşebiliyor, birbirine karşı olan müsamahanın en yüksek mertebesine erişiyordu.

Gerçi Avrupa da bu tarihten itibaren altı asır boyunca vakit vakit şiddetlenen bir arzu ile Hümanizm namı altında bu idealin peşinde koşmuş fakat hiç bir vakit ona bu nisbette erişememiştir. Üniversitelerde seminer ve kollokumlarda, dergi ve kitaplarda bu mevzu konuşulmuş, bu hususta yazılar yazılmış, münakaşalar olmuştur. Garplı düşünmüş, Anadolu Türkü gerçekleştirmiş, Garplı tahayyül etmiş, Anadolu insanı onu yaşamıştır.

Anadolu Türkünün Selçuklular devrinden başlayan bu eşsiz müsamaha ve olgunluğuna dair deliller görmek isteyenlere bu devrin tarihinde büyük bir otorite olan kıymetli tarihçimiz Prof. Osman Turan'ın eserlerine müracaat etmelerini tavsiye ederim. Bu geleneğin bu günkü izlerin ait delilleri de memleketimize gelen Garplı müşahitlerin yazılarında, müşahedelerinde sık sık görülmektedir. Nitekim geçen sene İngilterenin en ünlü haftalık gazetelerinden Observer'de bu mevzu dair gayet güzel bir yazı vardı. Muharrir, misafir olduğu Antalya bir Türk köylüsü ile Ankara civarında rastladığı küçük bir çobana ait müşahedelerinden bahsediyor. Gerek genç çobanda ge-

an evvel dönmeyi istemiş. Alman hükümeti kendisine gayet iyi bir yer temin etmişti, vazifesinden memnun görünüyordu. Fakat aradan uzun bir zaman geçmeden bir gün babasını çok düşünceli görmüş, sebebini sormuştu.

— Oğlum bütün ısrarlarına rağmen buraya dönmek istiyor, Almanya da yaşayamayacağını yaşıyor.

— Peki, dedim, oğlunuza buraya çeken, ve Almanya da bulamadığı şey nedir?

— Müsamaha dedi, mil samaha!...

İşte, bize, başka milletleri imtidandiren, gıpta ettiren bu vasıflar, bu kıymet ve gelenekler asırlar boyunca Yunus Emre ve emsali gibi büyük şahsiyetlerin çabalamaları neticesinde kazanılmıştır. Onları, bu ecdat yadigarlarını bir miras yedi zihniyet ile geliş güzel harcamayız, bilakis onları korumak, geliştirmek zorundayız. Bina-naleyh modernleşirken geleneklerimiz, bizi biz yapan kıymetlerimizi zedeleden, kendi kültürümüzü geliştirecek tarzda modernleşelim, dediğimiz zaman, bu nevi gelenek ve kıymetlerimizi kaştediyoruz. Bu kıymetlerse mucerret bir insanlık hayali ile kozmopolit bir hava içinde gelişebilecek nesnelere değildir. Bunlar, kendisini, yaşadığı cemiyete vakfeden insanların bulunduğu disiplinli düzenli, ne istediğini ve nereye gideceğini bilen, gaye ve hedefle-

hürlenir ve gece kat'iyen dışarı çıkarılmaz. Sultan üçüncü Mustafa bir sınıf defterini istemiş. Deftece Defteremininden kayıt defterini istemiş. Defterimini Mevlevî Dervîşi Server Dede Efendi:

— Gece mühürü bozarak hazineyi açıp defter vermem demiş.

Padişah fena halde gazaba gelmiş, derhal idamını emretmiş.

Ertesi sabah Sadrazam huzura girince hükümdar:

— Senin ne küstah bir deftereminin var. Dün gece benim fermanıma karşı geldi. İstedğim defteri göndermedi.

Deyince Sadrazam :

— Hünkârım, demiş, gece defterhaneden defter çıkarılması ceddiniz Fatih hazretlerinin kâunnâmesi ile yasak edilmiştir.

Deftereminin idam edilmemesi için adam koşturmuşlar. Fakat cellât işini bitirmiş. Padişah çok müteessir olmuş. Server Dedenin cesedinin Defterhaneye gömülmesini irade etmiş. Mezar İstanbul Sultanahmet'teki Tapu ve Kadastro'nun avlusundadır. Vefat tarihi de mezar taşında :

Ser verip sır vermeyen Server Dede.
olarak yazılmıştır.

İşte Yunus Emre'nin Karaman'da medfun olduğunu isbat eden kayıtlar bunlardır. Bu defterler Konyalı İbrahim Hakkı'da mevcuttur.

Ya Sarıköy'de medfun olan zat kimdir? Bu zat Yunus Emir Bey'dir. Yunus Emre değildir. Kayıtlarda eski zaman vakfı üzere tasarruf bulunduğu ve şimdi Şeyh Nasuf tasarruf eder diye zikredilir. Ankara kadim arşivlerinde Karaman eyaleti ni yazan bir defterin Larende vakıfları kısmında şu başlığı görüyoruz. «Vakf-ı zaviye-i Yunus Emre bin İsmail Elmeşur li Kirişçi Baba Der Laren de.»

Yunus Emre'nin ok kirişi yapmak sanatında mahir bulunduğu yine kayıtlarla sabittir. Yunus Emre. Horasan'dan gelmiş, belki de Mevlâna'nın pederi Sultan-ül Ulema gibi Moğol istilasından kaçmıştır.

Bu mesele hakkında bütün zamane tarihçileri, âlimlerini münazaraya dâvet edebilirim.

Yunus Emre Karaman'dadır. Kabri Karaman'da, Kirişçi Baba Camii yanındadır. Yunus'un Sarıköy'deki Yunus Emir Bey'le hiçbir alakası yoktur.

tün Karaman için büyük önem vermiş ve bu kurumun gerçekleşmesi ve Devlet Planlama Dairesinden müsbet sonuç alınması için büyük emek sarfetmiştir. Kendisine teşekkür borçluyuz.

Yedinci Türk Dil Bayramı ve Yunus Emre'yi anma törenlerine hoş geldiniz der, hepimizi saygı ile selamlarız.

Karaman Turizm ve Eski Eserleri Koruma Derneği Yönetim Kurulu

Karamandaki tarihi eserlerin onarılması hususunda yıllardanberi büyük gayretler gösteren Vakıflar Genel Müdürlüğü uzmanları adına Genel Müdürü Feramuz Berkol'u selamlamaktan şeref duyarız. Vakıflar İdaresinin bu şehre yaptığı hizmet hudutsuzdur. Bu arada yıllardanberi fedakârcâ çalışarak burada ki tarihi eserleri onaran Vakıflar Genel Müdürlüğü danışmanı Yüksek Mimar-Mühendis Yılmaz Önge'ye en samimi teşekkürlerimi zi sunmak isteriz. Kabi vatan sevgisiyle dolu olan bu değerli sanat adamımız, 500 yıldanberi harabeye terk edilmiş, kasten tahrip edilmiş ve hatta yıkılmış olan ata yadigarı eserleri kurtarmış, onarmış ve bütün Karamanlıların takdirlerini kazanmıştır.

Karaman halkı, diğer taraftan Turizm ve Tanıtma Bakanlığının değerli idareci ve uzmanlarının bu şehre karşı gösterdikleri teveccühü takdirle anmaktadır. Turizm ve Tanıtma Bakanı Nihad Kurşat'ın şahsında bütün bakanlık mesuplarını selamlarız Keza Turizm ve

Yabancılar Bakanlığı'nın büyük önem vermiş ve bu kurumun gerçekleşmesi ve Devlet Planlama Dairesinden müsbet sonuç alınması için büyük emek sarfetmiştir. Kendisine teşekkür borçluyuz.

Yedinci Türk Dil Bayramı ve Yunus Emre'yi anma törenlerine hoş geldiniz der, hepimizi saygı ile selamlarız.

Karaman Turizm ve Eski Eserleri Koruma Derneği Yönetim Kurulu

Dil bayramı

(Baştarafı S. 1 de)

nedir. Birçokları hâlâ Türk dilinin yeni anlamları ifadeye muktedir olmadığını sanmaktadırlar. Bu, Türk diline iftiradır. Elbette millî dilimizin daha binlerle kelimeye ihtiyacı vardır ve bu binlerle kelimeyi yaratmak mecburiyetindeyiz. Fakat, Türk dili, bu binlerle kelimeyi yaratma imkânlarına sahiptir. Çünkü ekleri ve kökleri ile Türkçe en zengin dillerden birisidir. Bütün millî sahalarda olduğu gibi Türkçe inanca hususunda büyük ilham kaynağımız Atatürk'tür. Türkçe en derin bir imanla ve şuurla eğilmiş olan da O'dur. Ömrünün son yıllarını Türkçe vermiş olması en mânâlı hareketlerinden birisidir. O, biliyordu ki özlediğimiz büyük Türk milletini yaratmak için herşeyden önce, Türk dilini işleyip geliştirerek, zenginleştirmek lâzımdır.

Bir millet, en büyük titizlikle ana dil şuuruna sahip olmalıdır. Bu demektir ki, Türkçe XX asrın Yunus Emresini yetiştirmelidir.

Karamanlıların, Dil Bayramını gelenek haline getirmelerini, bütün bu düşüncelerle mutlu bir

Civardaki tarihi yerler ve anıtlar

(Baştarafı S. 2 de)

oyulmak suretiyle yapılmıştır. Üç katlıdır. Manastırında, bir kat diğerine çıkış, benzeri görülmiyen merdivenleri tırmanmak suretiyle yapılmaktadır.

Yabancılar Bakanlığı'nın

li : Karaman'ın 40 kilometre güney doğusunda ve Gödet köyü civarında sarp yamaçları üzerine oyulmak suretiyle yapılmıştır. Muhtelif katları ve büyüklü küçüklü odaları ihtiva eder. Takriben bir kilometre uzunluğunda geniş bir sahaya yayılmıştır.

Yabancılar Bakanlığı'nın büyük önem vermiş ve bu kurumun gerçekleşmesi ve Devlet Planlama Dairesinden müsbet sonuç alınması için büyük emek sarfetmiştir. Kendisine teşekkür borçluyuz.

Yedinci Türk Dil Bayramı ve Yunus Emre'yi anma törenlerine hoş geldiniz der, hepimizi saygı ile selamlarız.

Karaman'daki tarihi eserlerin onarılması hususunda yıllardanberi büyük gayretler gösteren Vakıflar Genel Müdürlüğü uzmanları adına Genel Müdürü Feramuz Berkol'u selamlamaktan şeref duyarız. Vakıflar İdaresinin bu şehre yaptığı hizmet hudutsuzdur. Bu arada yıllardanberi fedakârcâ çalışarak burada ki tarihi eserleri onaran Vakıflar Genel Müdürlüğü danışmanı Yüksek Mimar-Mühendis Yılmaz Önge'ye en samimi teşekkürlerimi zi sunmak isteriz. Kabi vatan sevgisiyle dolu olan bu değerli sanat adamımız, 500 yıldanberi harabeye terk edilmiş, kasten tahrip edilmiş ve hatta yıkılmış olan ata yadigarı eserleri kurtarmış, onarmış ve bütün Karamanlıların takdirlerini kazanmıştır.

Karaman halkı, diğer taraftan Turizm ve Tanıtma Bakanlığının değerli idareci ve uzmanlarının bu şehre karşı gösterdikleri teveccühü takdirle anmaktadır. Turizm ve Tanıtma Bakanı Nihad Kurşat'ın şahsında bütün bakanlık mesuplarını selamlarız Keza Turizm ve

Yabancılar Bakanlığı'nın büyük önem vermiş ve bu kurumun gerçekleşmesi ve Devlet Planlama Dairesinden müsbet sonuç alınması için büyük emek sarfetmiştir. Kendisine teşekkür borçluyuz.

Karaman devri

(Başararı S. 1 de)

natlara olan hırsını yene-memiş, resim ve heykeli kendine has musiki ile yoğurmuş, bu iki unsuru mi-marinin bünyesinde en ol-gun şekilde birleştirmiş-tir. Böylece Karaman mi-marisinde Türk'ün yük-sek sanat ruhu abideler miş gibidir. Nefise Hâtun medresesi, İkinci İbra-him bey külliyesi bu de-ğişimin en güzel örnekle-rindedir.

Karaman mimarisinde varlığını saran, gönlü-müzün içten büyüleyen in-sanı hayran bırakan tesir mimari kitlenin aynı anda şiir, musiki ve plâstik de-ğerlerle bir arada ve en uygun şekilde kompoze e-dilmiş olmasından gelmek tedir. Hatuniye'nin portâ-li, günün her saatinde, ı-şık-gölge değerleri içinde soyut bir heykel tesirinde dir; aynı anda tarihin derinliklerinden gelen ve yüz yılları dile getiren ince bir besteyi fısıldar. Ka-raman mimarisin de mi-mari konstrüksiyonun di-şında bizi sarhoş eden bu-dur.

Cennet kapısı bir portâl, kehribar rengi merme-re balmumu yumuşkalığı içinde işlenmiş dantel gi-bi frizler, zarif sütunçeler, köşede iri palmet motifle-ri, panoda en nefis küfi veya nesih kitabe... per-vazda rakseden kıvrık dal, sarmaş dolaş kaytanlar, göbekte birleşen yıldızlar, gerdanlıklar gibi bir mihrap, sabır dolu bir minber, ye-şilin yeşili ren'lerin en a-silli Türk mavisi çiniler...

Karaman mimarisinde Karamanoğlu'nun yılmaz-lığı, cesareti, sabrı ile yoğ-urmuş ince, yapıcı ve ya-

Sansınız.
Başarınız
ve istikbaliniz,
Türkiye Vakıflar
Bankasında
açtıracağınız
hesapla
Gerçekleşir.

TÜRKİYE VAKIFLAR BANKASI

Türk Dili

(Başararı S. 1 de)

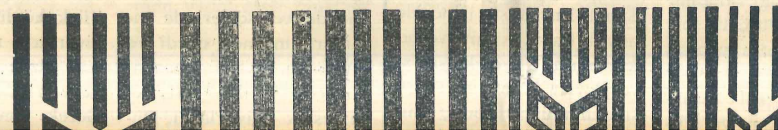
dir. Selçuklu Türkleri Ortadoğunun bütün bilim ve sanat adamlarını Anadolu'ya çağırışlar, bili-me ve sanata büyük değer verdikleri için Anadolu o çağda dünyanın en yüksek bir uygarlık seviye-sine ulaşmıştır. Selçukluları ayakta tutan, yalnız ca onların, savaşta kahramanlıkları değil, fakat bilhassa ilme ve sanata verdikleri büyük değerdir.

YUNUS EMRE

Bu sebeple, Türk Dil Bayramı dolayısıyla bil-gün Türk şairi Yunus Emre de coşkunlukla anıla-

caktır. Karamanoğlu Mehmet Bey'in dil konusun-daki üstün başarısı, Anadolu'da Türklüğe dönüş hareketinin başlangıcıdır. Orta Asya ruhunu Ana-doluda yeniden canlandıran Karamanoğulları, A-rap, Acem ve benzeri tesirlerinden kurtularak ta-mamiyle Oğuz Türklerinin ruhunu aksettiren a-nıtlar inşa etmişler ve her girdikleri yere Türk ru-hunu aşılamışlardır. Bu bakımdan Doğu İslâm Dünyasında Karamanlılar devrinde ortaçağ mi-mari anlayışı ve sanat telâkkileri sona ermiş ve Karaman devri sanatı, yeni çağın başlangıcı ol-muştur.

MİLYON MİLYON MİLYON MİLYON

Karamanın Ardından

Kavakların uzun olur
Meyvaların güzün olur
Tarihlerde sözün olur

Karamanım hasretinle yandım oy,
Yaban eli senden iyi sandım oy!

Düşün gördüm seçemedim

Hayra yorup geçemedim

Arabaşın içemedim

Karamanım hasretinle yandım oy,
Yaban eli senden iyi sandım oy!

Sıra sıra kızlar geçer

Güzelleri eller seçer

Yâdeilere gelin kaçar

Karamanım hasretinle yandım oy,
Yaban eli senden iyi sandım oy!

Gençlerin pek yaman olur

Tahsilleri tamam olur

Yaban ona vatan olur

Karamanım hasretinle yandım oy,
Yaban eli senden iyi sandım oy!

Naci'yim ben hâlim yaman

Diyom gayri aman... aman...

Varam gidem yârı saram

Karamanım hasretinle yandım oy,
Yaban eli senden iyi sandım oy!

II

Naci Tartanoğlu

Şekerbank

Takvim ve benzeri masraflardan kısıntı yaparak tasarrufu teşvikte örnek, reklâmlarında dahi kamu hizmetini önde tutup, okulsuz köylere okullar yaptı ran tek banka ŞEKERBANK'ır
ŞEKERBANK, Türk Dil Bayramını candan kutlu-lar.

İller Bankası

Sermayesi : 600.000.000 Türk Lirası

II özel idareleri, belediyeler, ve köylerin harita, i-mar plânları su, elektrik turizm ve yapı tesisleri, pro-je ve yatırımları.

İller Bankası, kurulduğu günden bugüne kada- 2.326.424'717 Türk liralık yatırım yapmıştır Yurt kal-kınmasına katılmak için, siz de mevduatınızı İLLER Bankasına yatırabilirsiniz. Kamu yararı türlü tesis ler için İller Bankasının son yıllar yatırımları şöyledir:

Yıl	Filial Yatırımı	Türk Lirası
1960		167.000.000
1961	«	161.000.000 «
1962	«	171.000.000 «
1963	«	190.000.000 «

Karamanoğlu'nun yılmazlığı, cesareti, sabrı ile yoğrulmuş ince, yapıcı ve yaratıcı ruhu gizlidir. Bu incecik, ruh yalnız Karamanı bezemekle kalınmamış çevrede birçok kenti de olgun eserleri ile süslemiştir. Karamanoğullarının ilk merkezlerinden olan Ermenek, bu bakımdan oldukça zengin, görülme-ye değer yapılarla dolu, dur. Göksu nehri üzerinde karşıdan karşıya iki yalçın kaya üzerinde bir bahar dalı zarafeti içinde uzatılmış olan GÖRMEL KÖPRÜSÜ, yeşillikler arasında ulu çınar altında gururla uyuyan TOL MER RESE'Sİ, ULU CAMİİ, Kapı kantları ve pervazları ile bir sanat hazinesinden farksız AKÇA MES CİT Ermenekte Karaman devri sanatının şayanı hayret eserleridir. Ayrıca Mut, Aksaray, Niğde, Beyşehir, Konya Alanya yöresinde bu devrin yapıtlarından, birçoğu canlı ve en güzel tarih olarak ayakta durmaktadır.

Karaman mimarisinde özellikle her taşın ayrı bir yeri vardır; rasyoneldir. her taş aynı zamanda soyut bir heykel tesirinde mekânı sınırlar Bezekler aynı mekânda ayrı bir beste okur.

tarihi eserler

(Baştarafı S. 4 de) çuk ve basit bir yapıdır. Hâlen kullanılmaktadır.

Çesmeli Kilitse: Kesme taşlardan yapılmış büyük ve sağlam bir yapıdır. Bizans mimarisinden örnek alınarak inşa edilmiştir. İnşa tarihi bellidir. Duvarlarındaki freskler ilgi çekicidir. Hâlen cezaevi olarak kullanılmaktadır.

MİLYON

**Evet
milyonlardan
siz de payınızı
alınız.**

ZİRAAT BANKASI

Yıl	Yılı fiili yatırımı	Türk Lirası
1960	«	161.000.000 «
1961	«	171.000.000 «
1962	«	190.000.000 «
1963	«	191.000.000 «
1964	«	191.000.000 «
1965	«	221.000.000 «
1966	«	265.000.000 «
1967	«	«
TOPLAM		1.366 000.000 «

1967 programında yapılacak toplam keşif bedeli 609 milyon lira olup, fiilen yatırılacak miktar 253.550.000 Türk lirasıdır.

Ka amanlı Mehmet Bey ve Yunus Emre

kadın, erkek 32 milyonun başkanıdır. Varlığımızın özü olan güzel dilimizi kutlamak şüphesiz ki her Türkü sevindirir, gururlandırır.

Türkçe, dünyanın en güzel bir dilidir. Türkçe konuşmak, türkçe kelimeleri telâf fuz etmek, insan ruhunu yüceltir; insanı öz benliği ni asileştirir. Türk dili, tabiat ananın meyvaları gibi ta-bii bir dildir; telâffuzu kolay ve tadıdır. Bu lisan, sanki musiki sanatçıları tarafından kurulmuş bir nağmeler toplamdır.

Sanat ve musiki ile uğraşanlar, yüceltilere nasıl kanat açarlarsa, türkçe öğrenen ve konuşan bir insan da ruhunu darlıktan, kabalık-lardan ve geri eğilimlerden kurtarır; iyiliğe, güzelliğe, düzen, fikrine yönelir. Çiçeklerin yaprakları ne kadar renkli ve güzel ise, Türk dilindeki kelimeler de o derece alımlı, ince ve kıbardır. İnsanlar, kelimeleri, dilleri meydana getirirler; fakat kelimeler ve lisanlar da kendilerine uygun bir ortam, bir dilser, bir ulus meydana getirirler. Yüzyılların fırtınalarına sarsılmadan karşı du-rabilen Türk dili, binlerce yıldanberi dipdiri kalmış olup, kahraman bir milletin ayata durabilmesini sağlamıştır. Kuvvetli dil, bir ulusu yaşatır, bozuk ve zayıf diller ise dağıttır, parçalar ve yok eder. Güzel Türk dilini korumak, asalaklardan kurtarmak, parzileri temizlemek her Türkün başta gelen görevlerindedir.

Günlük konuşulan dildeki açıklığa ve güzelliğe, yarı dilinde ulaşmağa çabalamalıyız. Şair, konuşulan dil den uzaklaşmıyacak, yazar,

konuşulan dili geliştirecek, sanatkar, tüccar, mühendis ve hekim, meslek dilindeki yabancı kelimeleri söküp atacaktır. Yabancı kelimelerin yerine, yaşayan dilden faydalanarak türkçe kelimeler türetecektir. Türk milletinin kendi benliğini bulması, aydınlarla okunmuş kitle arasındaki açıklığın ortadan kalkması ve vatandaşın birbirini tam olarak sevmesi ve benimsemesi ancak böylece mümkün olacaktır.

Ey Türk Aydını, ey Türk insanı; Her gün konuştuğun dilin ana kaynağı, burasıdır, Karamandır. Türkçe düşünüyor, türkçe yazıyor, türkçe seviyorsun. Asırlarca ezilmiş, tahkir edilmiş, bir kenara itilmiş bu beldenin kabahatli türkçeyi devlet dili ilân etmiş olmalıdır. Bu beldeyi korumak, gelişmesini sağlamak, evvelce olduğu gibi, yüksek bir kültür merkezi hâline getirmek, türk dilini seven, Yunus Emre'yi seven her Türkün başta gelen görevlerindedir. Herbirimiz bütün benliğimizle, istesek te, istemesek te Karamana Türk dilinin pınarı merkezi ve kaynağı olan bu güzel beldeye bağlıyız. Yüzyıllarca önce burası Üniversiteler şehriydi. Sayısız bilim ve sanat adamları, Karamanın engin ufuklarına dâhilarak derinliğe, inceliğe ve yüceliğe ulaşmışlardır. Bundan sonra da Karamanı bir üniversiteler şehri hâline getirmeliyiz. Burası hem teknik ilimlerin, hem toplumsal ilimlerin ve hem de güzel sanatların bir merkezi hâline gelmelidir. Bu yolda çalışmak, türkçe konuşan, türkçe düşünen Türklüğü seven her insanın vazifesidir.